

700-1/2022. ikt. sz.

**Körös-Maros Nemzeti Park
Igazgatóság**

INTÉZKEDÉSI TERV

**Az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését
szolgáló intézkedésekről**

Érvényes: 2022. évben indított közbeszerzési eljárásokra

Intézkedési Tervet jóváhagyta:

Dr. Tirják László
igazgató

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság egyajánlatos közbeszerzési eljárásainak elemzése, az egyajánlatos eljárások csökkentése érdekében tervezett intézkedések

1. Jogszabályi háttér

Az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II.28.) Korm. rendelet 2. rész alapján azon ajánlatkérőknek, akiknek a tárgyévvel megelőző naptári évben az uniós értékhatárt elérő közbeszerzések esetében az egyajánlatos eljárások aránya a 20 százalékot meghaladta, intézkedési tervet kötelesek készíteni amennyiben legalább öt darab uniós közbeszerzési eljárást folytattak le. A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság 2021-ben 8 db uniós közbeszerzési eljárást folytatott le, mely közül 6 db egyajánlatos volt, ezért intézkedési tervet köteles készíteni és azt 2022. április 30-ig a honlapján közzé kell tenni.

2. Az Igazgatóság 2021-ben zárult uniós közbeszerzési eljárásainak jellemzői

Az Igazgatóság 2021-ben két tárgyban folytatott le (zárt le) uniós közbeszerzési eljárást. Ezek voltak a „Munkaerő többletigény kielégítése munkaerő kölcsönzéssel”, illetve a „Szalastakarmány, alomanyag betakarítás és szállítás kazlazással” tárgyú közbeszerzési eljárások. A két érintett közbeszerzési tárgy részletes elemzését a következő pontok tartalmazzák.

2.1. Munkaerő többletigény kielégítése munkaerő kölcsönzéssel.

Év	Részek száma	Ajánlatok száma
2019	1	5
2020	1	6
2021	1	4

E tárgy esetében a három év átlagában 5 darab ajánlat érkezett, így elmondható, hogy a verseny kellőképpen biztosított. Ezen tárgyat az intézkedési terv további része nem érinti.

2.2. Szalastakarmány, alomanyag betakarítás és szállítás kazlazással.

E tárgy esetében alapvetően különválnak a betakarítás (2021-ben első 4 rész) és a szállítás, kazlazás (második 4 rész).

Betakarítás

Év	Részek száma	Ebből 1 ajánlat	2 ajánlat	3 vagy több ajánlat	Nem érkezett ajánlat	Arány %
2019	5	0	3	2	0	0
2020	5	3	1	1	0	60
2021	4	4	0	0	0	100

Szállítás-kazlazás

Év	Részek száma	Ebből 1 ajánlat	2 ajánlat	3 vagy több ajánlat	Nem érkezett ajánlat	Arány
2019	4	4	0	0	0	100
2020	5	3	0	2	0	60
2021	4	2	1	0	1	67

2.2.1. Alkalmassági szempontok elemzése

2019-ben és 2020-ban az Igazgatóság előírt pénzügyi-gazdasági alkalmassági feltételt (pénzforgalmi számlákon a felhívás feladását megelőző 12 hónapban 30 napot meghaladó sorbanállás volt-e). 2021-ben az Igazgatóság pénzügyi-gazdasági alkalmassági feltételt már nem írt elő.

2019-ben és 2020-ban az Igazgatóság műszaki-szakmai alkalmassági feltételként az egyes részekben megadott mennyiségek függvényében 2.000 vagy 4.000 m³ körbála elkészítését, illetve szállítását írta elő referenciaként. Ez az előírányozott mennyiség legfeljebb 45 százaléka, jellemzően 10-30 százalék. 2021-ben az Igazgatóság azonos mennyiségek mellett már csak bála elkészítést és szállítását írta elő referencia követelményként.

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a betakarításra vonatkozó részek esetében az alkalmassági szempontok törlése vagy szélesítése nem segítette elő az ajánlatok számának növekedését, sőt azok csökkenése következett be. A szállításra vonatkozó részek esetében az ajánlatok száma növekedett. Mindez azt támasztja alá, hogy az ajánlatok számának csökkenését nem az alkalmassági szempontok okozzák.

2.2.2. Bírálati szempontok elemzése

Az Igazgatóság bírálati szempontként az összességében legelőnyösebb ajánlat módszerét alkalmazta, melyben az ár mellett minőségi szempontként a véglegesített eseti megrendelés leadása és a munka megkezdése között eltelt maximális időtartamra vonatkozó megajánlást határozta meg. A bírálati szempontrendszeren jogszabályi korlátok miatt tovább egyszerűsíteni nem lehet (pl. áttérni a legalacsonyabb összegű ajánlat módszerére).

2.2.3. Műszaki leírás

Ajánlatkérő annak ellenére, hogy az állatállománya téli takarmány és alomanyag szükségletének előállításáról van szó, melynek minősége az állatállomány egészségi állapotát, kondícióját, gyarapodását és szaporodási rátáját is befolyásolja, jelentősebb követelményt nem határozott meg az általános szakmai elvárások mellett.

2.2.3. Gazdasági szereplők, piac

A szolgáltatás tárgyának jellemzői:

A szalastakarmány és alomanyag betakarítás kifejezetten mezőgazdasági szolgáltatás, mely igen szűk piaccal rendelkezik. A jellemzően juh és szarvasmarha téli ellátását biztosító szalastakarmány és alomanyag betakarítása szűk időintervallumban, kampányszerűen történik. A munkavégzés ideje, minősége és mennyisége erősen függ az időjárástól. A szolgáltatás elvégzése előzetesen magas beruházásigénnyel jár. Ezen szolgáltatást többnyire kis volumenben jellemzően azok végzik, akik maguk is gazdálkodnak és a szabad kapacitásukat hasznosítják. Az Igazgatóság által jogosan elvárt mennyiségi és minőségi követelmények a szolgáltató szükség szerinti rendelkezésre állását feltételezik és nem az esetleges szabad

kapacitások biztosítását. A beszerzés sajátossága továbbá, hogy a szolgáltatás mennyisége viszonylag tág határok között mozoghat, melyet előre nem lehet meghatározni.

A szállításra vonatkozó részek esetében az arányok kisebb javulása tapasztalható. Ez arra mutathat, hogy a szállítás-rakodás esetében, főleg a hosszabb távú és közúti szállítás univerzális szállító, illetve rakodó járművekkel megoldható. Speciális műszaki háttér igénye lényegesen kisebb. A feladat elvégzése rugalmasabban szervezhető. Ezekből adódóan a feladatot szállítmányozást végző vállalkozások is elláthatják önállóan vagy mezőgazdasági vállalkozással közösen. Ez lényegesen nagyobb piac és több a potenciális gazdasági szereplő.

Piac mérete, gazdasági szereplők felkészültsége:

2021-ben a fenti tárgyhoz hasonló mezőgazdasági szolgáltatásban mintegy 8-12 db közbeszerzési eljárás indult. A közbeszerzési eljárások évi több ezres számához (2021-ben 7676 db eredményes eljárás) viszonyítva rendkívül kis piac, mind az ajánlat kérők, mind az ajánlattevők tekintetében. A piac méreteire való tekintettel a potenciális gazdasági szereplők közbeszerzési eljárások terén szerzett tapasztalata meglehetősen hiányos. A gazdasági szereplőket az EKR felületen keresztül elérni nehézkes, meglehetősen alacsony érdeklődést mutatnak az kiírt eljárások iránt.

Érdeklődések és ajánlatok aránya:

Kiszűrve az egyértelműen tévedésből (az EKR ismeretének hiányából) minden részben érdeklődőként jelentkezőket, megállapítható, hogy három év alatt összesen három rész esetében (2020-ban kettő, 2021-ben egy) fordult elő, hogy egy-egy érdeklődő nem adott be ajánlatot. Ez azt erősíti, hogy az Igazgatóság a felhívásban és a dokumentációban előírt feltételeivel nem riasztja el a gazdasági szereplőket.

Összességében elmondható, hogy a mezőgazdasági szolgáltatások területén belül a szálastakarmány betakarítás (és nem a szállítás) olyan sajátos szolgáltatás, amit túlnyomó részt nem klasszikus szolgáltatói piacon működő gazdasági szereplők végeznek, hanem olyan mezőgazdasági vállalkozók, akik a saját gazdaságukban felszabadult többlet kapacitásukat viszik a piacra jövedelem-kiegészítés céljából. A felmerülő igények viszonylag kis piaci mérete, de azon belül koncentrált jellege nem teremt klasszikus piaci viszonyokat. A szereplők viselkedésére jelentősen hatnak az általuk nem befolyásolható külső körülmények, melyek a minőségi és különösen a mennyiségi igények tervezhetőségét, teljesítést teszik nehézkesé.

3. Tervezett intézkedések a 2022-ben indítani tervezett közbeszerzési eljárások tekintetében

3.1. Piackutatás

A szálastakarmány betakarítás és mezőgazdasági terményszállítás, mint szolgáltatás piacának felmérése, gazdasági szereplők felkutatása. A korábbi évek tapasztalata alapján a szóba jöhető gazdasági szereplők száma csekély, ráadásul a közbeszerzési eljárások lebonyolításában is tapasztalatlanok, a közbeszerzési rendszer irányából érkező igényeket kevésbé keresik, ismerik. Erre tekintettel a gazdasági szereplők aktív kutatása szükséges.

Felelős: Szakmai szervezeti egység, projektfelelős

3.2. Közbeszerzési eljárás feltételrendszerének felülvizsgálata

A korábbi évek tapasztalata alapján a jogszabályok nyújtotta kereteken belül meg kell vizsgálni mint a bírálati szempontok, mind az alkalmassági feltételek átdolgozásának lehetőségét. Meg kell vizsgálni a műszaki leírásban támasztott követelmények életszerűségét. Az alkalmassági feltételek esetében különösen arra kell nagy hangsúlyt fektetni, hogy előfordulnak-e túlzottan részletes, korlátozó előírások, azok általánosabbá tétele az ajánlatkérői szakmai követelmények teljesítését nem veszélyeztetik-e.

Felelős: Szakmai szervezeti egység vezetője a közbeszerzésekért felelős szervezeti egység vezetőjének bevonásával

3.3. Egyéb, Kbt. által biztosított lehetséges intézkedések

Az Igazgatóság megvizsgálja, hogy a Kbt. illetve kapcsolódó jogszabályok milyen lehetőséget biztosítanak a piaci verseny további növelésére és azok milyen módon illeszthetők a tervezett közbeszerzési eljárásokba.

Felelős: Közbeszerzésekért felelős szervezeti egység vezetője a szakmai szervezeti egység bevonásával